Prof. Univ. TRAIAN BRĂILEANU (1882-1947)

Născut la 14 Septembrie 1882 în Bilca, lângă Rădăuţi (Bucovina), Traian Brăileanu şi-a făcut studiile universitare la Cernăuţi (doctorat 1908) şi Viena.
Unul dintre cei mai mari sociologi români, a fost profesor de Sociologie, Politică şi Istoria Filozofiei la Universitatea din Cernăuţi între anii 1920-1940. Teoretician al naţionalităţii în sociologie, Prof. Traian Brăileanu a iniţiat înfiinţarea Grupului "Iconar" la Cernăuţi în 1931 (Mircea Streinul, Ion Roşca, George Drumur ş.a.), a revistei "Iconar" (1935-1938), iar între anii 1935-1941 a fost Directorul revistei "Însemnări Sociologice" apărută în acelaş oraş, mai apoi strămutată la Bucureşti după ocuparea Bucovinei de Nord; onorific, a condus la Sibiu revista "Înălţarea" (1940-1941).

Membru în Senatul Legionar din 1929; Ministru al Educaţiei Naţionale, Cultelor şi Artelor, în cadrul Statului Naţional-Legionar după 6 Septembrie 1940 (1940-1941).
Arestat pentru un timp după rebeliunea antonesciană din Ianuarie 1941, este pus în libertate. Rearestat de comunişti în 1946, este depus la închisoarea Aiud, fiind asasinat în chip bestial prin exterminare fizică la 3 Octombrie 1947.

OPERA:

I) Scrierile lui Traian Brăileanu
a) Cărţi
1). Lucrări de sociologie ştiinţifică

-"Introducere în Sociologie". Editura librăriei "Ostaşul Român" (Anton Roşca), Cernăuţi, 1923.
-"Sociologie generală". Tipografia "Mitropolitul Silvestru", Cernăuţi, 1926.
-"Ethik und soziologie. Ein beitrag zur losung des problems - individuum und gesellschaft-". Tipografia "Mitropolitul Silvestru",

Cernăuţi, 1926.
-"Politica". Tipografia "Mitropolitul Silvestru", Cernăuţi, 1928.
-"Istoria teoriilor sociologice". (Universitatea "Regele Carol II", Cernăuţi. Facultatea de filosofie şi litere. Curs editat de Iosif V. Antohi, student anul IV (filosofie), Cernăuţi, 1937, multiplicat. 623 pag.
-"Statul şi comunitatea morală". Editura "Însemnări Sociologice", Cernăuţi, 1937. Tipografia "Mitropolitul Silvestru". 68 pag. Ediţia a II-a: Tipografia : "Universul", Bucureşti.
-"Teoria comunităţii omeneşti". Institutul de Arte Grafice "Cugetarea", P. C. Georgescu-Delafras, Bucureşti, 1941. 639 pag.

b) Studii şi articole in periodice, cu excepţia revistei "Însemnări Sociologice"

-"Cultura şi Politica". În: "Junimea Literara", Cernăuţi, XI (1915), Nr. 4-5, pag. 96-106.
-"Soziologie und Politik". În: "Archiv fur systematische Philosophie und Soziologie", Berlin, XXI (1928), pag. 317-336.
-"Soziologie in Rumanien". În: "Kolner Vierteljahreshefte fur Soziologie", V (1925/26), Heft 4, pag. 491-495. (Verlag von Duncker & Humboldt: Munchen und Leipzig).
-"L'Etat et la comunite morale" (Essai philosophique). In: "Revue Internationale de Sociologie", Paris, 39, Nr. VII-VIII (Juillet-Aout), 1931, pag. 341-373.
-"Filosofia socială a lui Vasile Conta". În: "Revista de Pedagogie", II, Cernăuţi, 1932.
-"Originele Metafizicei. Încercare asupra temeiurilor metafizice ale sociologiei". În: "Revista de Pedagogie", II, Cernăuţi, 1932.
-"Sociologia lui T. G. Masaryk". În: "Revista de Pedagogie", III, Cernăuţi, 1933. Reprodus în: "Istoria teoriilor sociologice de Traian Brăileanu", curs editat de Iosif V. Antohi, Cernăuţi, 1937, pag. 515-550.
-"Fundamentarea biologică a sociologiei şi importanţa ei pentru teoria şi practica pedagogică". În: "Revista de Pedagogie", IV, Cernăuţi, 1934. Reprodus în: "Sociologia şi arta guvernării", Cernăuţi, 1937.
-"Sociologia în învăţământul superior şi secundar". În: "Revista de Pedagogie", IV, Cernăuţi, 1934.
-"Noui teorii politice". În: "Revista de Pedagogie", V, Cernăuţi, 1935.

Reprodus în: "Sociologia şi arta guvernării", Cernăuţi, 1936, pag. 215-229.
-"Essai sociologiques sur la liberte humane". În: "Revue Internationale de Sociologie", Paris, Janvier-Fevrier, 1937.

c) "Însemnări Sociologice"

Cernăuţi: 1935-1938.
Bucuresti: 1940 - 1941.
Director: Prof. univ. Dr. Traian Brăileanu.
Lunar. Seria a II-a: bilunar
Nr. prim: 5 Aprilie 1935, Anul I.
Nr. ultim: 15 Ianuarie 1941, Anul IV, Nr. 10.
Tipografii: Suceava, tipografia "ORENDOVICI"; Cernăuţi, tipografia "MITROPOLITUL SILVESTRU"; Bucureşti, "IMPRIMERIA"; "UNIVERSUL".

2) Scrieri filosofice

-"Despre condiţiunile conştiinţei şi cunoştinţei". Tipografia "J. Bălan & M. Wiegler". Librăria editoare "H. Pardini", 1912, XI, 148 pag.
-"Die Gruhdlelung zu Einer Wissenchaft der Ethik". Wien und Leipzig: Wilhelm Braumuller, "Universitatas - Verlags - Buchandlung". Druck von Friederich Jasper in Wien, 1919, 290 pag.
-"Vasile Gherasim (1892-1933)". În: "Codrul Cosminului", VIII, Cernăuţi, (1933-1934), pag. 553-561.
-"Gaston Bacheland: La Dialectiue de la Duree". În: "Revista de Pedagogie", VII (1937), Cernăuţi.
-"O carte nouă despre Schopenhauer". În: "Revista de Pedagogie", VIII (1939), Cernăuţi.

Traduceri din Immanuel Kant

-"Immanuel Kant: Întemeierea metafizicei moravurilor". Editura "Casei Şcoalelor", Bucureşti, 1929, 167 pag. (Publicaţiunile Institutului Pedagogic - Cernăuţi).
-"Immanuel Kant: Critica ratiunii pure". Editura "Casei Şcoalelor", Bucureşti, 1930. Tipografia "Bucovina", I. E. Torouţiu, 664 pag. (traducere însoţită de o schiţă biografică şi o prefaţă de Traian Brăileanu).

-"Immanuel Kant: Critica raţiunii de judecată". Editura "Academiei Române", Bucureşti, 1940. Tipografia "Monitorul Oficial", Bucureşti, 378 pag. (traducere însoţită de o introducere de Traian Brăileanu).
-"Immanuel Kant: Ideea unei istorii universale. -Ce este 'Luminarea ?' -Începutul istoriei omenirii. -Spre pace eterna". Editura "Casei Şcoalelor", Bucureşti, 1943, 174 pag (traduceri cu un studiu introductiv de Traian Brăileanu).

3) Scrieri politice

-"Romania şi criza europeană". În: "Junimea Literara", X, Nr. 1-2 (Ianuarie-Februarie) 1913, pag. 17-20, Cernăuţi.
-"Aurel Onciul şi ideea democraţiei". În: "Şcoala, VI, Nr. 15, 1 Noembrie 1921, Cernăuţi.
-"Structura societăţii bucovinene înainte şi după Unire". În: "Societatea de Mâine", I, Nr. 21, Septembrie, Cluj. Reprodus in: "Sociologia şi arta guvernării", Cernăuţi, 1937, pag. 189-204.
-"Problema Capitalei". În: "Convorbiri Literare", XLI, Octombrie 1924, pag. 780-792, Bucureşti.
-"Sociologia şi arta guvernării" (articole politice). Editura "Însemnări Sociologice", Cernăuţi, 1937. Tipografia "Mitropolitul Silvestru", 259 pag. Ediţia a II-a: Editura "Cartea Românească", Bucureşti, 1940.
-"Doctrina Legionară şi ştiinţa socială". În: "Almanahul ziarului C U V Â N T U L", Bucureşti, 1941, pag. 95-97.
-"Immanuel Kant şi noua ordine europeană". În: "Immanuel Kant: Ideea unei istorii universale...etc.", Bucureşti, 1943, pag. 9-60.

4) Scrieri pedagogice

-"Universitatea ţărănească". În: "Revista de Pedagogie", III, caetul I-II, pag. 145-159, Cernăuţi, 1933.
-"Rolul social al învăţăturilor". În: "Revista de Pedagogie", VI, caetul II, Cernăuţi, 1936.

5) Scrieri literare

-"Irina" (nuvela). Editura "Societatea Tipografică Bucovineană", Cernăuţi, 1908. 58 pag.
-"Moartea iepii" (schiţă umoristică). În: "Junimea Literară", I, Nr. 2, 1904, pag. 24-25, Cernăuţi.

-"Grindica" (schiţă). În: "Junimea Literară", I, Nr. 8, 1904, pag. 131-133, Cernăuţi.
-"Un flăcău tomnatec" (schiţă). În: "Junimea Literara, II, 1905, pag. 9-11, Cernăuţi.
-"Dihania" (schiţă). În: "Junimea Literară", II, 1905, pag. 69-71, Cernăuţi.
-"Nunta lui Chirilă" (schiţă). În: "Junimea Literară", V, 1909, Cernăuţi.
-"Îmi scrii; Baladă; Sonet" (poezii). În: "Junimea Literară", I, 1904, pag. 165 si 204; VII, 1910, pag. 30, Cernăuţi.

6) Scrieri didactice

-"Etica pentru clasa VIII-a secundară". Ediţia I-a: Editura "Naţionala", Ciornei S. A., Bucureşti, 1935, 197 pag.
-"Elemente de sociologie pentru clasa VIII-a secundară". Editura "Naţionala", Ciornei S. A., Bucureşti, 1935, 192 pag.

7) Manuscrise

-"Istoria doctrinelor etice". Curs universitar 1937.
-"Istoria doctrinelor politice". Curs universitar.
-"Immanuel Kant: Despre educaţie", 1935.
-"Istoria filosofiei antice, medievale, moderne; Estetica generală; Immanuel Kant, viaţa şi doctrina (cursuri).
-"Immanuel Kant: Critica raţiunii practice" (traducere), 1932.

II) Scrieri despre Traian Brăileanu

-Bendescu, Vianor: "Traian Brăileanu un mare sociolog şi filosof bucovinean". În: "Drum", I, Nr. 1, Septembrie 1963, pag. 3-5, Mexico.
-Bendescu, Vianor: "Traian Brăileanu, Soziologe und Literat". În: "Der Sudostdeutsche", XIV, Nr. 21, Noembrie 1963, pag. 5, Munchen.
-Dr. Bensdorf, Wilhelm: "Traian Brăileanu". În: "Internationales Soziologen Lexicon", Stuttgart, 1959.
-Gusti, Dimitrie: "Sociologie Generală. Raport. În: "Analele Academiei Române", Desbateri, XLVI, 1925-1926, pag. 172, Bucureşti.
-Gyr, Radu: "Curcubee şi florete". În: "Convorbiri Literare", LXIX, Nr. 1-3, (Ianuarie-Martie), pag. 112-113, Bucureşti.
-Isac, Dumitru: "Kant în traducerea lui Traian Brăileanu". În:

"Revista Bucovinei", II, 1943, pag. 409, Cernăuţi.
-Herseni, Traian: "Traian Brăileanu". În: "Traiani Herseni - Sociologie Românească". "Tiparul Universitar", 1940, pag. 126-130, Bucureşti.
-Ieşan, Alexandru: "Despre condiţiunile conştiinţei şi cunoştinţei. Tratat de filosofie de dr. Traian Brăileanu". În: "Junimea Literara", X, Nr. 6, Iunie, 1913, pag. 90-91, Cernăuţi.
-Loghin, Constantin: "Traian Brăileanu". În: "Constantin Loghin - Istoria literaturii române din Bucovina (1775-1918)", pag. 253-255, Cernăuţi, 1926.
-Marmeliuc, Dimitrie: "Viaţa politică şi presa românilor bucovineni după Unire". În: "Zece ani...(1918-1928)", pag. 245-262, Cernăuţi, 1928.
-Petrescu, Nicolaus: "Traian Brăileanu, Professor an der Universitat Czernowitz - Sociologia Generală". In: "Kolner Vierteljahreshefte fur Soziologie", V, pag. 458, Koln, 1926.
-Posteucă, Vasile: "Traian Brăileanu" (note în rubrica serială "ICONAR"). În: "Drum", IV, Nr. 2, Aprilie-Iunie, pag. 7, 1968. Mankato/Minn., St. Unite.
-Sima, Horia, Comandantul Mişcării Legionare: "Traian Brăileanu". În: "Ţara şi Exilul", II, Nr. 11, 1 Septembrie 1966, pag. 4-36, Madrid, Spania.
-Ţopa, Leon: "La Sociologia in Romania". În: "Ganus" (organo del Comitato italiano per lo studio dei problemi della populazione), III, Nr. 1-2, Mai 1938, pag. 137-158, Roma, Italia.
Idem extras: 25 pag.
-Richard, Gaston: "Traian Brăileanu - Immanuel Kant: Critica raţiunii pure" (traduction de la critique de la raison pure en langue romaine). În: "Revue Internationale de Sociologie", XXXIX, Nr. 7-8, Iulie-August 1931, pag. 435-438, Paris, Franţa.